761/06

Den 4. december 2006 blev i sag nr. 68.574:

xxxx xxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en firmapension oprettet i Tryg Forsikring A/S, som nu overgået til Nordea Pension, påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at klageren erhvervsevne er nedsat med mindst 2/3.

Klageren, der er født i 1957, ansøgte den 11/4 2005 selskabet om udbetaling ved tab af erhvervsevne, idet han i februar 2000 havde måtte ophøre med sit kontorarbejde som følge af rygproblemer og siden 1/9 2001 har været i fleksjob i egen virksomhed - fra 2002 med 2/3 løntilskud.

D. kommune har i dens bevilling af 2/3 løntilskud af 10/10 2002 anført, at klageren har skånebehov i form af, at han:

> "Skal veksle mellem at sidde, gå og stå. Skal have mulighed for pauser og øvelser i løbet af arbejdsdagen.
> Skal have mulighed for rygtræning og -behandling i formiddagstimerne, hvor kropsstivheden er mindst.
> Fleksibelt tilrettelagt arbejde."

Den ugentlige arbejdstid er fastsat til 10-15 timer.

Selskabet har til brug for sagens behandling indhentet speciallægeerklæring udarbejdet af overlæge G.T., speciallæge i intern medicin og reumatologi. Af erklæringen, som er dateret den 17/1 2005, fremgår bl.a.:

"**Aktuelle:**

…

Beskriver aktuelt en smerte, som sidder midt i og lavt i lænderyggen. Når smerten er særlig voldsom, kan den stråle ned i venstre balde og videre ned på bagsiden af venstre ben og helt ud til laterale fodrand. Der kan også i sådanne situationer være en vis udstråling ned i højre balde og øverste del af lårets bagside. Angiver, at smerterne i en vis grad altid er til stede, men at der er en betydelig variation med såkaldte gode og dårlige dage. Set over en lang periode angiver klienten, at der er ca. 3/4 dårlige dage og 1/4 gode dage. Oplever smerteforværring ved længere tids siddende eller stående stilling og også ved bevægelser og belastninger i lænderyggen. Har det bedst med hyppige stillingsskift og i varmt vejr, f.eks. under ophold i Grækenland. Har også betydelig smertelindrende effekt af at ligge ned og har sjældent natlige smerter. Udover smerterne kan der af og til være føleforstyrrelser i form af overfølsomhedsfornemmelse på forsiden af lårene. Fornemmer ikke nedsat kraft i benene.

Er ivrig med svømning og gør dagligt rygøvelser både om morgenen og om eftermiddagen. Tager af og til smertestillende medicin i form af Ipren og føler, at det hjælper en lille smule.

…

Funktionsniveau:

Har afsluttet folkeskolen i 9. klasse. Siden uddannet som kok og har også i en årrække arbejdet som sådan, blandt andet i udlandet. Har også været bilsælger. Købte i 1983 et par tøjbutikker og har drevet dem frem til 2001. Fortsatte efter frasalg med alene at drive én stor tøjbutik, hvor klientens hustru arbejder som direktør. Fik samtidig af hjemkommunen tilkendt flexjob med 1/3 arbejdsindsats på grund af aktuelle rygproblem. Flexjob indsatsen er fordelt med 3 timer dagligt på 4 dage om ugen. Klientens arbejde består væsentligst i administrative opgaver i siddende eller stående stilling ved skrivebord, men der er også ind imellem

kundekontakter og anden form for kundepleje. Efterhånden som arbejdsdagen skrider frem, oplever klienten tiltagende arbejdshindrende smerter, og mener ikke at kunne arbejde længere end angivet. Finder dog at aktuelle arbejdsindsats er tålelig og passende.

Bor sammen med ægtefælle og 2 børn på 18 og 21 år. Kan klare madlavning og rengøring, men skal dog af og til have hjælp. Kan godt klare indkøb, men har svært ved at bære helt tunge ting, såsom ølkasser. Er som anført ovenfor ivrig med svømning og laver rygøvelser 2 gange dagligt. Går hver dag mindst 1/2 time med hund.

Objektivt:

God almentilstand, ernæringstilstand naturlig, bevæger sig frit og ubesværet, klarer af- og påklædning og forflytninger uden problemer. Psykisk upåfaldende, uden drama eller appel, ingen nonorganiske tegn, ingen hvileåndenød eller cyanose, ingen anæmi eller icterus.

BT 150/90, puls 68, højde 185 cm, vægt 88 kg.

Collum: ingen struma, venestase eller lymfomer.

Columna cervicalis: let indskrænket extension, men ellers normal bevægelighed, ingen smerter i yderstillinger, ingen ømhed af rygsøjlen eller de omgivende bløddelsstrukturer.

St.c.: regelmæssig aktion, ingen mislyde.

St.p.: pænt luftskifte, ingen bilyde.

Overekstremiteter: har lidt tør, og en anelse skællende hud på knoer, håndflader og albuer, ellers normal hud- og muskeltrofik, leddene frie, uømme og uden kapselsvulst, normal følesans, kraft og senereflekser.

Columna: lidt afsvækket lændelordose, lille skoliose i thoracolumbale overgang, kan bøje forover med lidt mere end udretning af lordosen, normal extension, fuldstændig ophørt lateralflexion, let trykømhed af lænderygsøjlen, ingen særlig ømhed af bløddelsstrukturer.

Underekstremiteter: normal hud- og muskeltrofik, gode fodpulse, ingen ødemer, leddene frie, uømme og uden kapselsvulst, Lasegue negativ, angiver ganske lette

føleforstyrrelser omkring venstre crus, men ellers er der normal følesans, kraft og senereflekser.

Paraklinik:
MR-skanning af columna lumbalis (maj 2000 - før operation nr. 2): ret betydelige degenerative forandringer på 3 nederste disci med lidt større midtstillet protrusion/prolaps L4/L5.

Konklusion:
48-årig mand med lændebensmerter gennem næsten 10 år og med operation for dette i 1996 og år 2000 uden større effekt. Fremtræder i god almentilstand og bevæger sig frit og ubesværet. Ved den objektive undersøgelse finder man ømhed og betydelig bevægeindskrænkning i lænderyggen. Bortset fra lette føleforstyrrelser omkring venstre crus finder man normale neurologiske forhold. MR-skanning af lænderyggen har vist degenerative forandringer på de 3 nederste disci. Den reumatologiske diagnose er som anført nedenfor.

Den reumatologiske sygdomstilstand må anses for at være varig og uden nogen yderligere afgørende behandlingsmuligheder. Hvis tilstanden skulle afhjælpes operativt, ville der være tale om et omfattende stivgørende indgreb, og det er klienten ikke interesseret i.

Den reumatologiske sygdomstilstand begrunder en nedsat arbejdsevne i eget og ethvert erhverv. Graden af nedsat arbejdsevne er vanskelig at fastlægge, men jeg vurderer den ikke til 2/3 eller derover, således som flexjobordningen med hjemkommune afspejler.

Diagnose:
Degeneratio disci intervertebralis lumbalis (slidgigt i lænderyggen)."

Selskabet har på baggrund af speciallægeerklæringen vurderet, at klageren ikke er berettiget til udbetaling af invalidepension, da hans erhvervsevne ikke er nedsat med 2/3 af den fulde erhvervsevne.

Klageren er ikke enig i selskabets vurdering og har indbragt sagen for nævnet og hertil i skrivelse af 10/1 2006 anført:

> "Min fordring til nu at gøre brug af disse forsikringer er, at jeg nu igennem 11 år har haft problemer med min lænderyg, dette startede i 1994. I januar 1996 blev jeg opereret for en prolaps. Denne operation havde desværre kun en kortvarig mindre effekt. Både før og efter operationen var jeg langtids sygemeldt på grund af ufattelige rygsmerter.
>
> Jeg genoptog derefter mit arbejde på nedsat tid i de efterfølgende år, idet jeg stadigvæk havde vedvarende rygsmerter og ikke kunne passe mit arbejde på fuldtid.
>
> Februar 2000 fik jeg igen så stærke rygsmerter, at jeg måtte være sengeliggende i 4 1/2 måned, hvorefter jeg fik konstateret, at jeg havde fået en prolaps igen samme sted, men at problemet nok også skulle ses i, at min lænderyg var kraftigt nedslidt.
>
> Jeg kontaktede derefter ortopædkirurg T.K. på privathospitalet H., (se … bilag) for derefter i juni 2000, at blive opereret for prolaps. Jeg blev gjort opmærksom på, at der måske ikke ville være den store effekt af denne operation, da mine rygsmerter nok kunne findes i, at min lænderyg var stærkt nedslidt. Jeg fik oplyst, at en dese operation kunne være en mulighed. En dese operation er, hvor man fiksere lænderyggen med skruer og plader. Jeg fik samtidig oplyst, at der var stor risiko for at det ikke ville forbedre min situation, men endda, at det ville kunne blive meget værre, og at chancen for at miste førligheden var tilstede.
>
> Min status er nu, at jeg ikke siden min operation i 2000 har kunnet arbejde fuldtid, men gennem D. kommune har fået flexjob med 2/3 tilskud efter undersøgelse af egen læge og overlæge i ortopædkirurgi B.L.

Jeg blev i oktober 2005 sendt til undersøgelse af Nordea liv og pension hos reumatolog G.T. for at få vurderet min arbejdsevne. (se … journal)
I denne journal står der at jeg kan klare rengøring og madlavning og kun af og til have hjælp hertil.
Dette er ikke hvad jeg har oplyst til G.T. Mit svar hertil var: At jeg kun kunne gøre letter rengøring, som at bl.a. at støve af, større opgaver så som støvsugning, gulvvask osv. kan jeg ikke magte, ej heller ikke havearbejde, men at vi har 2 sønner på 18 og 21 år som tager sig af dette, og som er en stor hjælp for mig i det daglige.

Angående madlavningen: som beskrevet klare jeg også dette.
Mit svar til dette spørgsmål var, at jeg i en vis grad kunne magte dette, men at jeg forberedte aftensmaden i etaper i løbet af eftermiddagen, fordi at jeg ikke kunne stå op i længere tid i køkkenet uden at forværre mine rygsmerter.

Som beskrevet går jeg hver dag en 1/2 time med vores hund:
Dette er taget ud fra en samtale om hvordan min hverdag tager sig ud.
Mit svar var:
At det er sjældent at jeg har en sammenhæng i min dagligdag.
At jeg aldrig ved hvordan min dag kommer til at forme sig, alt er afhængig af hvordan min ryg arter sig, og at dette kan ændre sig fra det ene øjeblik til det andet, men hvis muligheden er der så går jeg gerne en tur med hunden, og nogle gange op til en 1/2 time.

Hvorvidt at jeg bevæger mig frit
Som beskrevet bevæger jeg mig frit dog med en hvis stivhed.
Hertil kan jeg oplyse at jeg bevæger mig med smerte, men at jeg igennem rygskole har lært hvordan kroppens holdning skal være for ikke at forværre smerterne ved forkert holdning, derudover har jeg i en periode gået hos fysioterapeuterne J. hvor jeg blev tapet ind på ryggen for at holde den rank.
Jeg havde fået tilegnet mig en forkert holdning pga. mine rygsmerter.
Jeg kan yderlige oplyse at som dagen skrider frem bliver min rørlighed mere og mere indskrænket og smerterne tiltagende.

Under Columna Cervicalis, beskriver G.T. at jeg har normal bevægelighed og ingen smerter, for senere under hans konklusion, at skrive at under den objektive undersøgelse finder man ømhed og betydelig bevægelsesindskrænkninger i lænderyggen.

Som beskrevet af G.T. solgte jeg min ene butik i 2001.
Begrundelsen herfor er ikke blevet medtaget i journalen.
I 1998 overtog min kone den ene af mine butikker, for at aflaste mig.
Jeg havde nu kun en butik at passe, og på det tidspunkt prøvede jeg at holde en arbejdsdag på 4-5 timer, et minimum hvis butikken skal drives ordentligt.
Min ryggener på dette tidspunkt blev ikke bedre, men tiltagende dårligere.
Efter meget grundige overvejelser besluttede jeg at sælge butikken, en svært valg, da netop denne butik var så stor en del af mit liv, og havde givet mig så meget igennem de sidste 18 år.

Jeg er i dag ansat i min kones butik på flexjob med 2/3 tilskud fra D. kommune."

Selskabet har i skrivelse af 6/2 2006 fastholdt afgørelsen og til støtte herfor anført:

"Vi modtog speciallægeerklæring fra overlæge G.T. (bilag …) hvor det fremgår, at forsikrede har smerter i lænderyggen. Har gode og dårlige dage. Objektivt er der let trykømhed af lænderygsøjlen, men ingen særlig ømhed af bløddelsstrukturer. Der er betydelig bevægeindskrænkning, men han fremtræder i god almentilstand og bevæger sig frit og ubesværet. Klarer af- og påklædning uden besvær samt madlavning, indkøb og lettere rengøring. Kan ikke løfte tunge ting som f.eks. ølkasser. Speciallægen konkluderer, at vurdering af erhvervsevnen er vanskelig, men at den ikke er 2/3 eller derover, selv om det ser sådan ud i fleksjobaftalen.

Efter en samlet vurdering af alle oplysningerne, er der ingen dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder, og det meddelte vi forsikrede i brev af 29. november 2005 (bilag …). I brev af 1. december 2005 klagede forsikrede over afgørelsen, idet han mener at vi skal tage udgangspunkt i fleksjobbet og ikke i

speciallægeerklæringen (bilag …). Efter en ny vurdering svarede vi i brev af 27. december 2005, at vi lægger vægt på de lægelige oplysninger, og at vi ikke har dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder (bilag …).

Konklusion

Det fremgår af oplysningerne, at P.D.H. efter 2 operationer for diskusprolaps har smerter i ryggen, og der er påvist nedsat bevægelighed. Forsikrede er ikke i behandling og tager ikke fast smertestillende medicin, kun efter behov. Kan ikke løfte tunge ting, og der er ingen tvivl om, at erhvervsevne er nedsat i rygbelastende arbejde.

Vi har fuld forståelse for vor kundes situation, men den omstændighed, at kommunen yder tilskud på 2/3 til fleksjob i egen virksomhed giver ikke i sig selv ret til ydelser fra forsikringen.

Vi fastholder, at der ikke lægelig dokumentation for, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Denne opfattelse støttes af den seneste erklæring, bilag …"

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 4 Invaliditetsydelser**

Definition af invaliditet. Ret til invalideydelse og/eller præmiefritagelse har forsikringstageren, når den forsikrede på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt, således at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til ved passende beskæftigelse - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet på baggrund af de i sagen foreliggende helbredsmæssige oplysninger, herunder særligt speciallægeerklæringen af 17/1 2005, ikke anledning til at kritisere selskabets afgørelse, hvorfor

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann